

Tekst gwarowy — Hutków 1

Autor: Aleksandra Krawczyk-Wieczorek

{smoothgallery image=F3602.jpg&caption=Regina Hołys&title=Regina Hołys}Nagranie: Halina Karaś, Zofia Nowak Zapis i opracowanie: Aleksandra Krawczyk-Wieczorek Informatorka: Regina Hołys z domu Dudek, ur. w 1926 roku w Hutkowie. Pracowała wraz z mężem na roli, wychowywała czworo dzieci. Nigdzie na dłużej z rodzinnej wsi nie wyjeżdżała. Chaty {vm}T365.mp3|L{/vm}

Duże były kiedyś chaty czy mniejsze niż teraz, co stawiają? Z czego to budowali? Też z drzewa budowali te chaty, z drzewa. {tt} = słomą. Odnosowienie samogłoski ą w wygłosie, a następnie podwyższenie artykulacji: ą > o > u. |Słomu{/tt} dachy kryli. {tt}Przedniojęzykowo-zębowa wymowa ł. |Słómiany{/tt} dachy. A jak to słomą kryli? Jakoś tam specjalnie tę słomę robili? A to takie {tt}Kiczka – wiązka słomy służąca do krycia dachu. |kiczki{/tt} {tt}Podwyższona wymowa nieakcentowanego o. |róbili{/tt}, no! {tt}Częściowe zachowanie dawnej grupy yr. |Cztery{/tt} takich o sie {tt} = wzięło. Cofnięcie artykulacji odnosowionego ę ku tyłowi i upodobnienie się do ł, stąd -eł- > -uł-. |wzięło{/tt} zakryncany i temi kiczkami tak pószywali, no. {tt} = rzedami. Wąska (zwężona) i rozłożona wymowa ę (przed spółgłoską zwartą d) jako yn. |Rzyndami{/tt} tak, rzyndami. To jacyś fachowcy musieli być chyba? Nie, to {tt} = każdy. Wyraz gwarowy z przyrostkiem -en (tu ze ścieśnieniem en > yn) na wzór wyrazów typu żaden. |każdyn{/tt} {tt}Dawne a pochylone realizowane jako o. |umioł{/tt}, no. Każdyn, każdy swój góspodarz {tt} = sobie. Podwyższona wymowa nieakcentowanego e. |sobi{/tt} tak krył. I na {tt} = wierzchu. Asynchroniczna wymowa spółgłoski wargowej miękkiej w’ i rozpodobnienie w grupie spółgłoskowej rzch. |wjerzku{/tt}, u nas nazywali kalenica, żeby tam ni zdzirało, to takie {tt}Labializacja głoski o, czyli jej poprzedzenie ł (u niezgłoskotwórczym). |ł{/tt}: dwa takich {tt}Inna składnia liczebnika niż w polszczyźnie ogólnej: liczebniki 2 od 4 łączą się z dopełniaczem lm. |pali{/tt} i tak na łukos przybijali i tak kładli ło, i to już ni zrywało tyj kali… kalinicy.